

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна ЕКОНОМІКА

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

№ 6, 2014 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 336.2

*М. Т. Сенів,
студент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ

*М. Т. Seniv,
student, Taras Shevchenko National University of Kyiv*

FEATURES OF TRANSFER PRICING IMPLEMENTATION IN UKRAINE

Стаття присвячена вивченню особливостей запровадження трансфертного ціноутворення в Україні. Розглянуто передумови введення міжнародних принципів трансфертного ціноутворення. Проаналізовано позитивні та негативні наслідки даних податкових реформ для держави та суб'єктів господарювання.

This article is devoted to the research of features of the transfer pricing introduction in Ukraine. Preconditions of the international transfer pricing principles examined. Analysis of the positive and negative effects of the tax reform for the state and businesses.

Ключові слова: трансфертне ціноутворення, контрольовані операції, принцип "втягнутої руки", пов'язані особи, офшорні зони.

Keywords: transfer pricing, controlled operations, arm's length principle, related parties, offshore.

Постановка проблеми. В сучасних умовах актуальним питанням для господарюючих суб'єктів є мінімізація оподаткованого прибутку що дозволить отримати додаткові джерела фінансування своєї діяльності. Одним з таких методів є метод трансфертного ціноутворення, за допомогою якого здійснюється розподіл доходів та витрат підприємством або холдингом між його структурними підрозділами, що забезпечує утворення більшої бази оподаткування в місцях з меншою ставкою оподаткування і навпаки. Таким чином створюється ефект економії на податках. Звичайно, в даному випадку виникає суперечність між суб'єктами економічних відносин: державою та підприємствами, адже держава, в першу чергу, зацікавлена у максимальному наповненні бюджету для реалізації своїх функцій, а суб'єкти господарювання в мінімізації податкових зобов'язань. Пошук державою додаткових надходжень до казни шляхом розширення податкової бази є головним пріоритетом, так як збільшення податкових ставок не обов'язково забезпечує зростання податкових надходжень до бюджету. Крім того, Україна іде шляхом фіскального стимулювання економіки, а отже використання певних фіскальних інструментів є обмеженим.

Зазначимо, що із прийняттям Податкового кодексу України було враховано ряд пропозицій щодо регулювання трансфертного ціноутворення. Це і визначення звичайної ціни товару, неврахування витрат на консалтинг, маркетинг, інжиніринг, роялті в повному, або в частковому обсязі, якщо дані витрати були здійснені на користь нерезидента з офшорним статусом та інше. Та часто підприємницькі структури обходили дані статті законодавства будуючи певні оптимізаційні схеми, а отже інститут звичайних цін не забезпечував належну реалізацію принципу «втягнутої руки» у процесах трансфертного ціноутворення.

Відтак, пропонувалося шляхом прийняття обумовленого законопроекту імплементувати зазначені рекомендації ОЕСР щодо контролю за визначенням цін у операціях між пов'язаними особами та впровадженням в Україні світових механізмів контролю за трансфертним ціноутворенням, зокрема за операціями з контрагентами, зареєстрованими в офшорних зонах.

Аналіз досліджень та публікацій. Вивченням трансфертного ціноутворення та його регулювання з боку держави займалось чимало зарубіжних вчених, а саме: А. Вагенгофером, Г. Кюппером, Д. Пфафом, Дж. Хіршляйфер, К. Друрі, які вивчали максимізацію загального корпоративного прибутку транснаціональних корпорацій та мінімізацію їх загального податкового тягара. Вітчизняні вчені також зайнялися розвитком даної проблематики в період реформ фіскальної системи України. До таких вчених належать: В. Пашкус, М.Романюк, Н. Богацька, П. Дзюба, С.Голов, Т.Карпова, Т.Балуок.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Однак, варто сказати, що проблеми впливу регулювання трансфертного ціноутворення на інвестиційний клімат країни та пристосування міжнародних принципів "втягнутої руки" до теперішнього податкового законодавства є недостатньо висвітленими у науковій літературі та потребують подальшого дослідження.

Метою статті є аналіз впровадження міжнародного принципу "втягнутої руки" в податкове законодавство України в сфері трансфертного ціноутворення.

Виклад основного матеріалу дослідження.

В Україні сформувалися певні передумови для введення державного регулювання в сфері трансфертного ціноутворення.

По-перше, за даними Міністерства доходів і зборів України, тільки в 2012 р. 54% українського товарного експорту було вивезено через третіх, часто афілійованих осіб, а загальний обсяг експорту за непрямыми контрактами склав 260 млрд. грн. В результаті за межами України залишилося майже 30% від доходу товарів. Ситуація не унікальна: всього в світі за допомогою таких схем було виведено в офшори до \$ 21 трлн.[1]. Тому дані операції з необгрунтовано заниженими цінами з контрагентами, які знаходяться в "податкових гаванях" мають контролюватися відповідними уповноваженими органами.

По-друге, спостерігається відтік капіталу з України. Так, в період з 2007-2008 рік прямі іноземні інвестиції з України у формі акціонерного капіталу зросли у більше, ніж 25 разів, а з 2008-2012 рр. в середньому зростає на 2,7 % щорічно. Варто зазначити, що практично 90 % інвестицій у формі акціонерного капіталу надходять на Кіпр та Віргінські Острови (Велика Британія), ставка податку на прибуток яких 12,5% та 0 % відповідно [14], що свідчить про відплив капіталу в офшорні зони.

В даному випадку національна економіка недоотримує фінансові ресурси в розмірі:

- недоотриманих податкових надходжень;
- частки ВВП, яка залишається на підприємствах в офшорних зонах.

Варто зазначити, що введення міжнародних правил регулювання трансфертного ціноутворення підкріплене міжнародним досвідом. Торік жорсткі правила регулювання трансфертного ціноутворення були запроваджені в Російській Федерації. До країн з найжорсткішими правилами трансфертного ціноутворення належать Індія та Китай, які демонструють стійкі тенденції економічного зростання (середній щорічний приріст ВВП за останні 10 років – понад 10 % та 7 %

відповідно [8]), збільшення обсягів зовнішньої торгівлі, темпів нагромадження капіталу, що підтверджує, що існування таких правил не гальмує розвиток країн та не є перешкодою для її зовнішньоторговельних відносин.

Отже, в Україні сформувалися всі передумови для введення жорсткого регулювання трансфертного ціноутворення, що може збільшити фінансові ресурси держави та при ефективному їх розподілі забезпечити економічне зростання країни.

4 липня 2013 року у ВРУ було проголосовано урядовий законопроект № 2515 “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення” [6], який набув чинності з 1 вересня 2013 року. Даним законом регламентується визначення процесу трансфертного ціноутворення як системи визначення звичайної ціни товарів та/або результатів робіт (послуг) в операціях, визнаних відповідно до статті 39 ПКУ контрольованими (рис. 1)

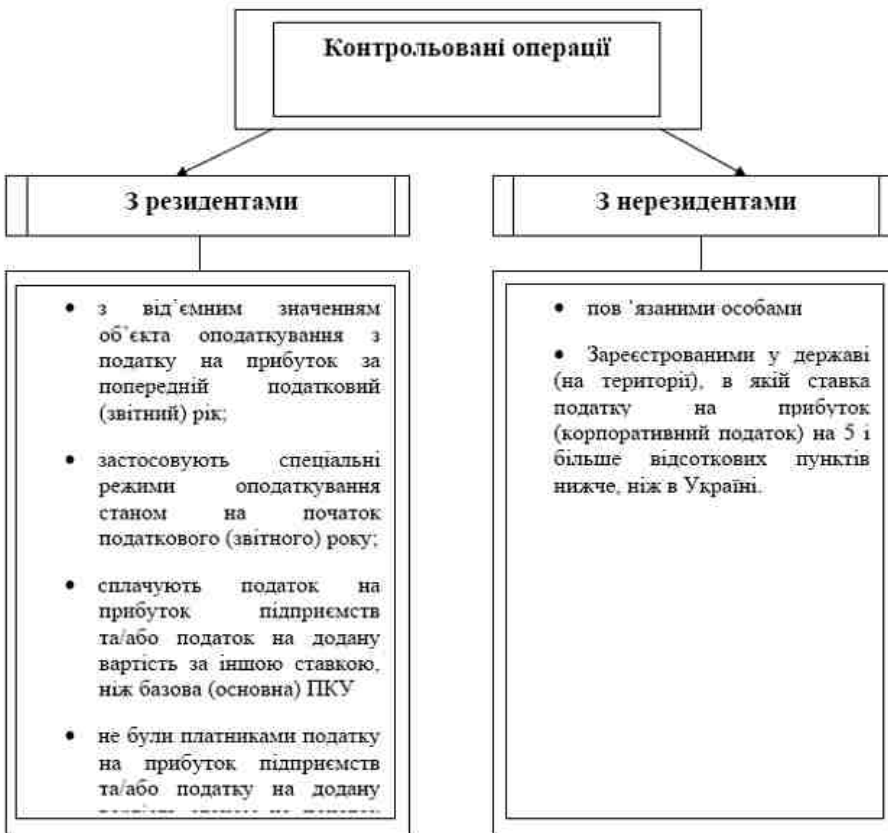

Рис. 1. Умови визнання контрольованих операцій згідно ПКУ

Джерело: побудовано автором на основі [6]

ПКУ визначаються контрольовані операції як господарські операції з придбання (продажу) товарів (робіт, послуг), що здійснюються платниками податків, які зображені на рис.1.1. Згідно ПКУ ст. 39.2.1.4. контрольовані операції визнаються такими, якщо загальна сума здійснених операцій платника податків з кожним контрагентом дорівнює або перевищує 50 мільйонів гривень (без урахування податку на додану вартість) за відповідний календарний рік [6].

При цьому зазначимо, що до основних критеріїв пов'язаності господарюючих суб'єктів відносяться: пряме або опосередковане володіння корпоративними правами у розмірі більш ніж 20 %, можливість призначити виконавчий орган або наявність одного виконавчого органу, існування права на укладення договорів і контрактів, що дають можливість визначати умови господарської діяльності та інші [2].

Пов'язаність осіб визначається і опосередкованим володінням однією компанією корпоративними правами третьої, наприклад, якщо перша юридична особа (1) володіє корпоративними правами (50%) другої (2), а Компанія 2 володіє 30% корпоративних прав Компанії 3, то частка Компанії 1 в Компанії 3 визначається формулою 1.1.

$$\text{Частка Компанії 1 в СК Компанії 3} = 0,5 * 0,3 = 0,15 = 15\% \quad (1.1)$$

В даному випадку податковою службою не розглядаються такі оптимізаційні схеми (рис.2) в яких два контрагента: резидент (компанія А) та нерезидент (компанія Б) (особа не пов'язана та не знаходиться в списку офшорних зон) можуть встановлювати ціну операцій набагато нижчу за ціну в порівнянних операціях (P₀), а компанія Б перепродає дану продукцію нерезиденту (компанії В), що знаходиться в державі з пільговим оподаткуванням за такими ж цінами (економічна вигода для Б полягатиме в отриманні певного відсотку комісії з даної операції). Компанія В, реалізуючи дану продукцію за ринковими цінами (P₁), отримує велику частину прибутку, який буде оподаткований за меншою ставкою, або взагалі неоподаткований. Після завершення такого циклу компанія В може перерахувати компанії А отриманий прибуток у вигляді інвестицій в акціонерний капітал.

Даною схемою ми відобразили те, що чинним законодавством контролюються тільки первинні операції між резидентом та нерезидентом, а операції, які є похідними від перших, не підлягають контролю. Звичайно, дана проблема мала б вирішуватись просто, якби всі держави притримувалися б “принципу витягнутої руки” та зловживання такими схемами були б виключені.

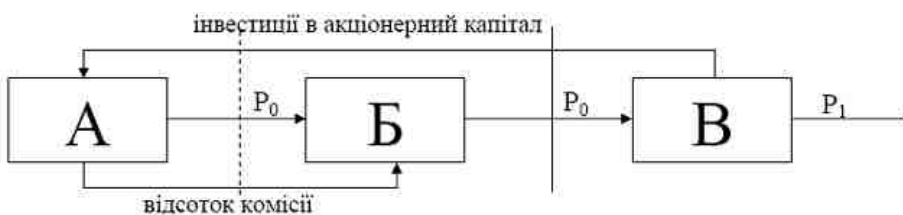

Рис. 2. Схема податкової оптимізації

Джерело: побудовано автором на основі [12]

Розглядаючи визначення контрольованих операцій з нерезидентами, які включені до переліку офшорних зон, бачимо недолік в тому, що не всі країни, які мають ставку оподаткування меншу за 13% (18%-5%=13%) включені до даного переліку, який затверджений розпорядженням КМУ “Про перелік офшорних зон” [10]

(наприклад, Кіпр зі ставкою податку на прибуток 12,5% [14]), що де факто вважаються офшорною зоною, а де юре – ні. Тому надані преференції певним територіям, дещо нівелюватимуть ефект від впровадження державою політики регулювання трансфертних цін. Хоча Законом України від 04 липня 2013 року № 412-VII затверджено конвенцію між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи.

Певною новизною в українському законодавстві порівняно із зарубіжним досвідом став контроль не тільки за зовнішньоекономічними операціями, але і за операціями між резидентами, які мають певні відмінності у сплаті податку на прибуток чи ПДВ, що встановлено ПКУ. Звичайно, включення таких операцій в список контрольованих є позитивом для української економіки, адже і справді використовуються певні оптимізаційні схеми між резидентами, які розподіляючи доходи та витрати між собою, забезпечували собі більший прибуток в структурі, де податок на прибуток сплачувався з меншою ставкою, ніж базова, або взагалі не сплачувався.

Таким чином, об'єм податкових надходжень, які, як очікується, великі платники податків перерахують до бюджету у рамках оподаткування контрольованих операцій із застосуванням норм трансфертного ціноутворення, складе щорічно 20 млрд.грн [6].

Зрозуміло, що подібний підхід суттєво розширює базу контрольованих операцій, що разом з необхідністю обґрунтування цін та подачею окремих звітів по відношенню до операцій з пов'язаними особами, призведе як до збільшення облікової та економічної роботи, так і до збільшення та подорожчання контролю. Також слід відмітити, що за таких обставин втрачається роль трансфертного ціноутворення як складової фінансового механізму холдингових утворень (особливо, якщо складові холдингу пов'язані між собою операційно – наприклад, видобувні та металургійні підприємства), тому що воно перестає бути засобом об'єднання інформації в системах обліку окремих організацій в єдину систему управлінського обліку корпорації [2].

Та існують і недоліки в даній системі. Так у “Узагальнюючій податковій консультації з окремих питань застосування норм податкового законодавства щодо трансфертного ціноутворення” зазначається, що якщо контрагент – пов'язана особа (резидент) самостійно виявив помилку і у поточній декларації чи уточненому розрахунку уточнив показники за попередній рік, що призвели до виникнення від'ємного значення об'єкта оподаткування з податку на прибуток, операції з таким контрагентом вважаються контрольованими [3]. Тому, не включивши дану операцію в список контрольованих (з причини асиметричності інформації, адже виявлене збиткове підприємство не зобов'язане нас повідомляти про помилки чи уточнення в фінансовій звітності), інший контрагент повинен сплатити штраф у розмірі 5% від обсягу операції, а це як мінімум складає 2,5 млн. грн. [6]. Отже, у підприємств виникають нові додаткові витрати часу та коштів на моніторинг фінансового стану один одного, адже ціна помилки доволі висока.

Визначення ціни з метою оподаткування доходів (прибутку, виручки) платників податків, що є сторонами контрольованої операції, здійснюється за одним із зазначених методів [6]:

- порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу);
- ціни перепродажу;
- "витрати плюс";
- чистого прибутку;
- розподілення прибутку.

Платник податку може використовувати будь-який із методів визначення ціни контрольованої операції, а також допускається використання комбінації двох і більше методів, що є певною особливістю українського законодавства.

Цікавим є той факт, що держава зобов'язує використовувати метод аналогів продаж, якщо ціни на товари чи послуги в контрольованих операціях зазначаються в офіційних джерелах для цілей трансфертного ціноутворення. Так до таких джерел належать інформаційні бюлетені “Огляд цін українського та світових товарних ринків” і інформаційно-аналітичний продукт “Товарний монітор. Україна” видавництва “Держзовнішінформ”, а також “Вісник Міністерства доходів і зборів” та інші [5].

Звичайно, тепер у держави знаходиться потужний інструмент для жорсткого регулювання цін на певні види товарів чи послуг, що може призвести до спотворення ринкового механізму, адже більшість джерел, які мають висвітлювати дану інформацію є державними. Не враховується у даному випадку те, що ціни на однакові товари чи послуги можуть відрізнятися за рахунок їх якості, умов поставки, різного роду знижок тощо.

Діапазон, в якому визначені відхилення від мінімального та максимального значень цін, обчислених за певним методом, не має перевищувати 5% [8]. В даному випадку при об'єктивному формуванні вибірки цін дані відхилення є, на нашу думку, виправданими, що має дати змогу компанії реалізувати власну стратегію на світовому ринку, хоча дані обмеження є набагато жорсткіші, ніж встановлені раніше “ліберальні” 20%.

Існує також певна проблема у термінах подання звітності про контрольовані операції. Так, зміни до Податкового кодексу набули чинності з 1 вересня 2013 р., а це означає, що вже до 1 травня 2014р. підприємства мають подати звітність про контрольовані операції за 9 місяців [6]. На нашу думку, дана позиція є дещо некоректною з боку уряду. По-перше ефективність від дії даного закону в 2013 році буде мінімальною, оскільки підприємства можуть з легкістю відобразити певні операції, які були в них фактично здійснені з контрагентами після 1 вересня, як такі, що відбулись до зазначеного терміну, а отже на них зміни до ПКУ не застосовуються. По-друге, терміни подачі звітності не будуть відповідати проміжним квартальним фінансовим та податковим періодам. Так, за 2013 рік підприємству потрібно буде подати звітність за 1 квартал та 1 місяць, що ускладнить їхню роботу з документацією.

Також, звертаючи увагу на структуру нашого експорту, можна сказати, що зміни в законодавстві можуть боляче вдарити по таким галузям економіки як металургійна, хімічна, сільськогосподарська, що є стратегічними для нашої держави. Саме тут знову виявляється суперечність між наповненістю державного бюджету та стимулюванням виробництва. Та на нашу думку дані галузі варто наділити певним пільговим періодом, але не на 5 років, як було запропоновано ВРУ, а тільки на 2 роки, адже за такий період трансфертне ціноутворення шляхом реформування якнайкраще зможе пристосуватися до реалій українського бізнесу.

Також варто зазначити, що 13 травня 2014 року, Верховна Рада України прийняла законопроект № 4527, який відправлений на підпис Президенту України. Дані зміни розглядаються як позитивними, оскільки штраф за неподання звітності про контрольовані операції зменшується до 100 мінімальних заробітних плат, а розмір штрафу за неподання документації про трансфертне ціноутворення становитиме 10 мінімальних заробітних плат. Також у даному законопроекті під контрольованими операціями розглядаються тільки операції з придбання товарів, робіт та послуг, що може виключити з їх списку такі операції як, наприклад, виплату кредитів, дивідендів, внески до статутного фонду тощо. Це, з одного боку, може призвести до покращення інвестиційного клімату в країні, а з іншого – появи нових схем оптимізації податкових зобов'язань з використанням офшорних зон. Але у цих змінах є і певні суперечності. Наприклад, термін подання звіту по контрольованих операціях за перший звітний період (1 вересня – 31 грудня 2013 року) може бути перенесено з 1 травня 2014 року на 1 жовтня 2014 року, тобто ця зміна може бути ухвалена вже після закінчення граничного терміну подання звіту [9]. На нашу думку, даний законопроект є прикладом адаптації міжнародних принципів трансфертного ціноутворення до економічної системи України і покращить ефективність контролю над відповідними господарськими операціями.

Висновки. Можемо констатувати, що прийняття Україною змін до податкового кодексу в сфері трансфертного ціноутворення є великим кроком вперед в боротьбі з відпливом капіталу з держави та являється вагомим джерелом додаткових фінансових ресурсів у розпорядженні уряду. Здійснення даних змін враховуючи рекомендації ОЕСР, досвіду європейських країн, Росії створює умови для об'єктивної реалізації принципу “ витягнутої руки ”, що має на меті не тільки боротьбу з шахрайством чи ухиленням від сплати податків, але й підтримку ринкового механізму ціноутворення.

Було виявлено, що для законодавства України характерними є деякі особливості, які відрізняють його від інших, а саме:

- принцип витягнутої руки застосовується не тільки для внутрішніх, але й для зовнішніх операцій;
- надається можливість використання комбінації методів при визначенні трансфертної ціни операції.

Характерною особливістю державного регулювання в даній сфері є жорсткі фінансові санкції при недотриманні вимог законодавства. Так підприємства, які не до кінця зрозуміли трактування певних статей закону, через їх розпливчастість, можуть зазнати значних збитків у вигляді штрафу. Можна констатувати, що головною метою накладення штрафів є невиконання ними превентивних функцій, а використання їх в фіскальних цілях, як інструменту, що принесе державній казні значну частку надходжень, порівняно із надходженнями, які згенеруються через оподаткування надприбутків підприємств.

Ще однією небезпекою може стати викривлення механізму ринкового ціноутворення державою через засоби інформації, які приймаються до уваги при визначенні трансфертної ціни операцій. Також виникає загроза в скороченні зовнішніх іноземних інвестицій в Україну через жорсткішу регламентацію руху капіталу між резидентами та нерезидентами, що може стати причиною збільшення негативного сальдо платіжного балансу в державі та девальвацію національної валюти. Хоча введення в дію законопроекту “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення трансфертного ціноутворення” [9] може покращити інвестиційний клімат України. Звичайно, ці зміни не є остаточними, адже багато питань та проблем уже піднімаються під час практичної реалізації Закону України “Про трансфертне ціноутворення”. Наразі з'являється необхідність у залученні кваліфікованих кадрів зі сторони держави та з боку підприємницьких структур. Також виникають додаткові витрати пов'язані зі здійсненням контролю за трансфертним ціноутворенням з боку держави і зі збільшенням облікової та

економічної роботи, яку необхідно проводити підприємствам.

Отже, завдяки реформуванню податкової системи у сфері трансфертного ціноутворення, Україна стає на шлях поглиблення інтеграції в міжнародні ринки збуту та формування сприятливого інвестиційного клімату, що може стати передумовою економічного зростання країни.

Список використаних джерел.

1. Державне регулювання трансфертного ціноутворення в Україні як засіб протидії відпливу капіталу [Електронний ресурс] // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України: [сайт]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/739/>
2. Романюк М.В. Трансфертне ціноутворення в податковій системі України // Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України. – 2013. - С.15-17.
3. Наказ Міністерства доходів і зборів України "Про затвердження Узгальнюючої податкової консультації з окремих питань застосування норм податкового законодавства щодо трансфертного ціноутворення". - 2013. - № 699 [Електронний ресурс] // Міністерство доходів і зборів України: [сайт] – Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/uzagalnyuyuchi-podatkovyi-konsultatsii/62935.html>
4. Наставови ОЕСР щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових служб [Електронний ресурс] // Міністерства доходів і зборів: [сайт]. – Режим доступу: // <http://minrd.gov.ua/data/material/000/021/80820/0.pdf>.
5. Перелік спеціалізованих комерційних видань для цілей трансфертного ціноутворення [Електронний ресурс] // Міністерство доходів і зборів: [сайт]. – Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/62892.html>.
6. Податковий кодекс України: за станом на 15 червня 2014р. // Відомості Верховної Ради (ВВР) – офіційне видання – К., 2010.
7. Постанова КМУ "Про затвердження переліку спеціалізованих комерційних видань для цілей трансфертного ціноутворення" від 23 жовтня 2013 р. №865-р. [Електронний ресурс] // Міністерство доходів і зборів [сайт]. – Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/62892.html>.
8. Пояснювальна записка до проекту Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо трансфертного ціноутворення)" [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. - Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=46052&pf35401=253469>
9. Проект Закону "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення трансфертного ціноутворення" № 4527 від 24.03.2014. "/" [Електронний ресурс]. // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=50367
10. Розпорядження КМУ "Про перелік офшорних зон".-2011.- N 143р. [Електронний ресурс] // Законодавство України: [сайт]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/143-2011-%D1%80>
11. Венгер С.А. Трансфертне ціноутворення у міжнародному бізнесі // Академічний огляд. – 2011. – № 2(35). – С. 156-163.
12. Статті з трансфертного ціноутворення ЕУ [Електронний ресурс] //Ernst & Young: [сайт]. – Режим доступу: <http://www.ey.com/UA/uk/Services/Tax/Transfer-pricing-and-tax-effective-supply-chain-management/Articles-on-transfer-pricing>.
13. Балиук Т. Практика встановлення трансфертних цін транснаціональними корпораціями в Україні // Дослідження міжнародної економіки: Збірник наукових праць. – 2011. – № 2(67). – С. 209-223.
14. Corporate tax rates table [Електронний ресурс] // KPMG: [сайт]. – Режим доступу: <http://www.kpmg.com/global/en/services/tax/tax-tools-andresources/pages/corporate-tax-rates-table.aspx>

References.

1. National Institute of Strategic Research of the President of Ukraine (2013), "Government regulation of transfer pricing in Ukraine as a means of combating capital flight" available at: <http://www.niss.gov.ua/articles/739/>
2. Romaniuk M.V. (2013), "Transfer pricing tax system in Ukraine", *Svitovi tendentsii ta perspektivy rozvytku finansovoi systemy Ukrainy* [Global trends and prospects of Ukraine's financial system], National University, Kyiv, Ukraine, pp. 15-17.
3. Ministry of income and charges (2013), "Order of Ministry of income and charges "On approval summarizing tax consultations on specific issues of application of the tax laws on transfer pricing"", available at: <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/uzagalnyuyuchi-podatkovyi-konsultatsii/62935.html> (Accessed 15 June 2013).
4. The official site of Ministry of income and charges (2013), "OECD Guidelines on transfer pricing for multinational companies and tax services", <http://minrd.gov.ua/data/material/000/021/80820/0.pdf>. (Accessed 13 April 2013)
5. The official site of Ministry of income and charges (2013), "List of specialized business publications for the purpose of transfer pricing ": <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/62892.html> (Accessed 15 April 2013)
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), The tax code of Ukraine, *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR) – ofitsijne vydannia* –, K., 2010. (Accessed 15 June 2014)
7. The official site of Ministry of income and charges (2013), "Resolution of government of Ukraine "On approving the list of specialized business publications for the purpose of transfer pricing"", <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/62892.html>. (Accessed 15 April 2013)
8. The official site of The Verkhovna Rada of Ukraine (2013), "Explanatory note to the draft Law of Ukraine "On Amendments to the Tax Code of Ukraine (concerning transfer pricing)", <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=46052&pf35401=253469>. (Accessed 15 April 2013)
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (2013), "The draft law "On Amendments to the Tax Code of Ukraine concerning improvement of transfer pricing"", available at: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=50367 (Accessed 15 April 2013)
10. Cabinet of Ministers of Ukraine (2012), "Decree of the Cabinet of Ministers "On the list of offshore zones", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/143-2011-%D1%80> (Accessed 15 April 2013)
11. Venher S.A. (2011), "Transfer pricing in international business", *Akademichnyj ohliad*, vol. 2, pp.156-163.
12. The official site of Ernst & Young (2013), " Article transfer pricing EY", <http://www.ey.com/UA/uk/Services/Tax/Transfer-pricing-and-tax-effective-supply-chain-management/Articles-on-transfer-pricing> (Accessed 15 April 2013)
13. Baliuk T. (2011), "The practice of setting transfer prices by multinational corporations in Ukraine", *Doslidzhennia mizhnarodnoi ekonomiky: Zbirnyk naukovykh prats'*, vol. 2, pp. 209-223.
14. The official site of KPMG (2013), "Corporate tax rates table", http://www.kpmg.com/global/en/services/tax/tax-tools_andresources/pages/corporate-tax-rates-table.aspx. (Accessed 15 April 2013)

Стаття надійшла до редакції 20.06.2014 р.

ТОВ "ДКС Центр"